

מג:

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

אמרו רבנן שישבע המלוה ויטול. ולקמן נפרש נ"ה.
אמאי לא מנא לה לקמן נהדי נשבעין ויטולין:
והשתא דאמר רב אשי. משמע הכא דקאי שינויא דרב אשי
וא"ל דבריש המפקד (ב"מ דף נ"ה.) משמע להדר ניה ד

אשי מהך שינויא דפי הדר פריך התם
לכך הווא מירשא דסיפא דקמיני סלע
הליתני עליו ושמיס היה שוה והלה
אומר לא כי אלף סלע הליתניך עליו
וסלע היה שוה פטור ואי איתא מנא
דלשבעה שאין ברשותו לשבעה נמי
על ידי גלגול כמה היה שוה ומוקי
לה רב אשי במאמיו אלמא הדר
ניה דהא רישא נמי מני לגמרי הכי
ותאף כולה במאמיו ויש לומר דברישא
לאו אורחיה דלתימניה ואלו לא יכול
לישבע משום שמה יוליא הלה הפקדון
ויפסיק: **הבי קאמר** מי נשבע
תחלה. מה שכמוז בקונטרס ולעולם
אסיפא קאי דשבעה אמלוי נראה
טעות סופר אלף ארישא קאי דשבעה
גבי לוח: **אבל קתא** ונסכא
א. פירש בקונטרס דכיון דנסכא
נת פטרון היא לא קבלו עליה אלף
דמי שויה וקשיא דנסמון פריך
ממנמי אמאי מיב לימא ליה הא
קבילתיה ומאי קושיא שמואל מודה
בנדיי דבר פטרון ולכא לנימיר
דלנהדרע פריך מדמנמי כי קאמר
שמואל כי ודוקא יש לתקן דמודי
רב נתמן בחד נסכא או במרי נסכא
אלף נסכא נדי קתא מוכחא מילתא
דקתא נמשכו ונסכא לפטרון ונראה
לפרש דה"ק אלף קתא ונסכא לא
אלף נסכא כל חד לפי מאי דשייח
דלס הנסכא שויה עשר קמי אד
נסכא אד עשר חלקים אד קתא
אד חלק אחד עשר וע"ג לפרש
קתא ונסכא לא ואי אד קתא לא
אד פלגא אלף מאי דשוי דעיקר
סמיכת המלוה על הנסכא אד נסכא
אד כולו ואי אד נסכא גרישא
אד פלגא אד קתא אד כולה

מוסף רש"י

ארייא. קאי מי נשבע
דקמיני נה וב"מ דף נ"ה.
ארייא אסיפא. לחיוב
דסיפא (שם.) ותיפוק ליה
כ"י. ולמה ליה למתל
טעמא דנשא יוליא הפקדון
ויפלטו לגדות ולפניו
(שם.) מאי רישא. הא
רישא פטור קמיני סיפא
דרישא. לחיוב דקמיני
גרישא קאי (שם.) ושדויה
לשבעה מלוא
שלם היה שוה אלף סלע
ויכול שקל דכח דלחא
שבעה על הלה מן המורה
כי איה יול לפטורי כול
ללוט ומשם תיקון עולם
שמה יפסיק ויחל קבילה
לשבעה מלוא שדויה
המלוה (שם.) וזה נשבע
הלוה ששפועט עליו נשבע
כמה שיה (שם.) כי
נשבע תחלה כ"י. מלוא
נשבע תחלה שזינה נרשמו
(שם.) ואבר המשכון
ישבע. שלם שפועט
הס חס עליו עליו אלף
טעל משכנו ולח לנתיבא שקל
לחיה כמות בתמיהו שלם
יול לכסר ולעולם שומר
חס היה עול שפס אד
גיבא ממוס לחי (שם)
אד המשכון
אברו מעותיך. דהא
משכון ודח לנתיבא שקל
לגבות היתא. דמסע שטר
יש בו שבעה קרקעות ויש
לו מדין לגבות ונשטן הוא
אף לכסר ויש ליה חס
קמי שפועט הלך נתיבא
לכרין דבריש נקטיה (שם.)

רבינו הגנאל

ואמרין מכדי ר' בבי
קמי מבתי על אור
מתן שנינו זו הששת
נשבע מי שהפקדון אצלו.
ואוקמה שמואל ר' יוחנן
וחייא בר בר אבא דמתן
סלע הליתניך עליו ורקל
היה שוה. פירוש השלע
יש בו שני שקלים נחשור
השקל דמי המשכון נשאר
לו שלק שהוא חצי סלע
על הלה והלה אומר
לא כי אלף סלע הליתניך
עליו וגי דיינין היה שוה
נשאר לו כיוי דיני נמצא
המלוה טעמו כבי דיינין
והלה מודה לו בדיני
חייב הלה בשבעה כי ג'
דינין היה שוה ויחייא
המלוה המשכון ויחיישו
ונמצא חשור על השבעה
לפיקר רמו עליה שבעה
על פי הפקדון אצלו
ולא איה ברשותו
ונמצאו שנין נשבעין
וחייב קמי מאתו שוה וזה
נשבעין מי נשבע תחלה
ואמרין מי שהפקדון
אצלו נשבע תחלה שמה
ישבע זה ויחייא אסיפא
דפקדון אבל סיפא
דקמיני סלע הליתניך עליו
ושמיס היה שוה והלה
אומר לא כי אלף סלע
הליתניך עליו וזה דיינין
היה שוה ונמצא הלה
טעמו בסלע והורה לו

גמ' והשאל דאמר רב אשי וזה נשבע הכי קאמר מי נשבע
פחלה כו'. (י) והא דרב אשי נבבא מליעאל הוא בפ' המפקד (לה.)
דאמר רב הונא התם (לה.) גבי שומר שכר שטען נגנבה ומיב ענמו
במשלומין משבעין אותו שבעה שאינה ברשותו מיישין שמה עיניו
מתן נה ורואה דקמיני דנמיס
ואומנייה מהא דקמיני ויוליא הלה
את הפקדון ואי אמרת משבעין אותו
שבעה שאינה ברשותו היכי מני
מפיק ליה ושני רב אשי עלה זה
נשבע היה נשבע זה נשבע שאינה
ברשותו זה שהשבעה עליו נשבע
כמה הימה שוה. והכי קאמר ממני
מי נשבע תחלה מי שהפקדון אללו
נשבע תחלה שאינה ברשותו ולעולם
אסיפא דרישא קאי היכא דשבעה
גבי לוח: **קפא.** בית יד: **אד אלף**
זווי. עסק וקביל אלף כל זמן שכן
קיימן על כרחו גובה מונו אש
מלוה סמס הוא. סמס מלוה שלם
יוס (מכות ג.) ואס פירש לו זמן כשיגיע
וזמנו יפירע ולא מני לנימיר סברת
וקבילת דאי לשם משכון קבילה לשם
פטרון לא קבילה ויכין דקבילה
לשם משכון כל כמה ללא מהדר
ליה משכונה לא גבי ולא מני פטר
נפשיה דמי שוין: **אלף תרסי קפא.**
לא נחמט חדא קביל נחמט חמא.
וחדא נחמט חמא ואי אד חדא
מינייהו לא ליפסיד חמט חמא דהא
לא פירש חדא בפלגא וחדא בפלגא
אלף כמרייהו קבילתו חדא במשכנו
ולא כמרייהו ויכין דמהדר ליה מקלת
משכנו במאי דחסר (נפשיה) מיניה
פטר נפשיה במשלומי שויו: **ורב**
נתמן אפי' תרסי קפסאי. ואע"ג
דלא פירש סמטתא חדא בפלגא
וחדא בפלגא קבילתו ואי אד חדא
אזכר פלגא: **אלף קפא ונסכא.** לא
אמרין נסכא קביל בפלגא דכיון
דמדי דמו לפטרון הוא לא קבילה
עליה אלף דמי שויו: **אד נסכא**
אד פלגא גריסיין. קייב. ולא אמרין
אד כל מעומי: **דפריש.** איני מקבלו עלי אלף במחירות דמוי
בשויו: **ישבע ויטול מעוטיו.** ישבע (ט) שאבדו ויטול אלף מונו:
דלא

אמרו רבנן שישבע המלוה ויטול. ולקמן נפרש נ"ה.
אמאי לא מנא לה לקמן נהדי נשבעין ויטולין:
והשתא דאמר רב אשי. משמע הכא דקאי שינויא דרב אשי
וא"ל דבריש המפקד (ב"מ דף נ"ה.) משמע להדר ניה ד

אמרו רבנן שישבע המלוה ויטול. ולקמן נפרש נ"ה.
אמאי לא מנא לה לקמן נהדי נשבעין ויטולין:
והשתא דאמר רב אשי. משמע הכא דקאי שינויא דרב אשי
וא"ל דבריש המפקד (ב"מ דף נ"ה.) משמע להדר ניה ד

אמרו רבנן שישבע המלוה ויטול. ולקמן נפרש נ"ה.
אמאי לא מנא לה לקמן נהדי נשבעין ויטולין:
והשתא דאמר רב אשי. משמע הכא דקאי שינויא דרב אשי
וא"ל דבריש המפקד (ב"מ דף נ"ה.) משמע להדר ניה ד

אמרו רבנן שישבע המלוה ויטול. ולקמן נפרש נ"ה.
אמאי לא מנא לה לקמן נהדי נשבעין ויטולין:
והשתא דאמר רב אשי. משמע הכא דקאי שינויא דרב אשי
וא"ל דבריש המפקד (ב"מ דף נ"ה.) משמע להדר ניה ד

אמרין מכדי ר' בבי
קמי מבתי על אור
מתן שנינו זו הששת
נשבע מי שהפקדון אצלו.
ואוקמה שמואל ר' יוחנן
וחייא בר בר אבא דמתן
סלע הליתניך עליו ורקל
היה שוה. פירוש השלע
יש בו שני שקלים נחשור
השקל דמי המשכון נשאר
לו שלק שהוא חצי סלע
על הלה והלה אומר
לא כי אלף סלע הליתניך
עליו וגי דיינין היה שוה
נשאר לו כיוי דיני נמצא
המלוה טעמו כבי דיינין
והלה מודה לו בדיני
חייב הלה בשבעה כי ג'
דינין היה שוה ויחייא
המלוה המשכון ויחיישו
ונמצא חשור על השבעה
לפיקר רמו עליה שבעה
על פי הפקדון אצלו
ולא איה ברשותו
ונמצאו שנין נשבעין
וחייב קמי מאתו שוה וזה
נשבעין מי נשבע תחלה
ואמרין מי שהפקדון
אצלו נשבע תחלה שמה
ישבע זה ויחייא אסיפא
דפקדון אבל סיפא
דקמיני סלע הליתניך עליו
ושמיס היה שוה והלה
אומר לא כי אלף סלע
הליתניך עליו וזה דיינין
היה שוה ונמצא הלה
טעמו בסלע והורה לו